

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst, hvorefter erhvervsfiskere og erhvervsfangere fremover kan ydes erhvervsfremmelån til anskaffelse af erhvervsjoller.
(Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Naleraq for at fremsætte forslaget til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst, hvorefter erhvervsfiskere og erhvervsfangere fremover kan ydes erhvervsfremmelån til anskaffelse af erhvervsjoller.

Først vil jeg understrege at Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst fortsat er gældende. Dog er bevillingen til rentebærende udlån på finanslovskonto 51.07.42 i forbindelse med COVID-eftersyn i 2020/2021 blevet sparet væk. Siden da har der ikke været bevilling på hovedkontoen. Det er forvaltningens erfaring at interessen er større for tilskud end lån som skal tilbagebetales.

Men generelt har man oplevet en nedgang i antallet af ansøgninger til ESU-området i de senere år både ift. lån og tilskud til fartøjer og joller. Baggrunden for dette antages blandt andet at være at man har ventet på resultatet af en ny fiskerilov inden man besluttede sig for hvilke investeringer man ville gøre sig. Men også at værdien af indhandlingerne i det kystnære fiskeri, dvs. den samlede betaling til de kystnære fiskere, har været stigende. Således er betalingen til de kystnære fiskere steget med i alt 491 mio. kr. eller 66% over de seneste 10 år, fra 748 mio. kr. i 2014 til 1.239 mio. kr. i 2023. Stigningen skal henføres til såvel en stigning i mængder samt en stigning i afregningspriserne. Det bemærkes at værdien er angivet uden eventuelle bonusser, transport tillæg mv. Hvilket må formodes at mindske behov for offentlige lån og tilskud visse steder.

Samtidigt indfører den nye fiskerilov Individuelle Omsættelige Kvoter, IOK, for krabbefiskeriet samt for joller i forvaltningsområde 47 på frivillig basis. Ved overgang til IOK tildeles fiskerne en andel af kvoten som de kan pantsætte til videreudvikling af deres fiskeri.

En anden faktor som kan spille ind, er også at fiskerne låner pengene i banken eller fra selskaberne. Naalakkersuisut har været i dialog med bankerne i forbindelse med vedtagelsen af den nye fiskerilov og bankerne udtrykker en fortsat interesse i at investere i fiskeriet – også det kystnære fiskeri. Et eventuelt lån i banken kræver selvfølgelig en individuel kreditvurdering.

På denne baggrund anser Naalakkersuisut at en udvidelse af rentebærende lån til også at inkludere erhvervsjoller ikke imødekommer behovet i det kystnære fiskeri. De fiskere som har et rentabelt fiskeri eller IOK, har allerede muligheder for at låne penge til udvikling og fornyelse af deres fartøjer og udstyr.

Der findes dog fortsat en gruppe fiskere som ikke har mulighed for at låne de nødvendige midler. For dem anser Naalakkersuisut at tilskud er et bedre alternativ end lån som skal tilbagebetales. Samtidigt så kræver tilskud frem for lån færre administrative ressourcer. Ved udvikling af

tilskudsområdet i stedet for udvikling af erhvervsfremmelån, så kan man fastholde de administrative ressourcer på samme niveau. Samtidigt kan man fokusere på at udmønte de bevillinger som i dag tildeles til tilskudsområdet, så de imødekommer erhvervets behov, i stedet for at finde nye bevillinger til lån. På denne måde bruges ressourcerne til bedst mulig nytte for fiskerne.

Den nye fiskerilov skaber nye rammer for fiskeriet – samt et øget behov for investeringer i nye og mere effektive fartøjer og udstyr. Det er vigtigt for Naalakkersuisut at følge op på dette behov samt den gruppe af fiskere som ikke har mulighed for at låne midler til forbedringer. Derfor har Naalakkersuisut igangsat en kortlægning af udviklingen indenfor ESU-området, herunder udvikling i bevillinger, antallet af ansøgninger, tildelinger m.v.

Det er Naalakkersuisuts intention at denne kortlægning skal danne grundlag for en modernisering af lovgivningen inden for erhvervsfremme-tilskud for fiskeri og fangst, så lovgivningen og dermed tildelingen af tilskud kan imødekomme det behov som det kystnære fiskeri har i dag – og i fremtiden. Alt efter hvilke konklusioner som kortlægningen fremkommer med og hvor stort behovet er for revidering af området, kan Naalakkersuisut vurdere hvornår et nyt lovforslag kan forelægges Inatsisartut, men intentionen er senest FM 2026.

Jeg skal også bemærke at et enigt fiskeri- fangst- og landbrugsudvalg i en anden sag, opfordrer Naalakkersuisut til at overveje muligheder for at oprette en fond, som giver erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssigt landbrug mulighed for lånefinansiering.

Da Naalakkersuisut således allerede har i igangsat lovforberedende arbejde på området, foreslår jeg på vegne af Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at komme med forslag til en samlet lovgivning om lån og/eller tilskud til fiskeri og fangst, herunder undersøge mulighederne for oprettelse af en fond.”